

عنوان مقاله:

معرفی فعالیت های مدیریتی پایدار و ناپایدار در زراعت زعفران (مطالعه موردی: شهرستان گناباد)

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های زعفران، دوره 7، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

محمدرضا رضائی - دانشجوی دکتری گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

ایرج صالح - دانشیار اقتصاد کشاورزی، دانشگاه تهران

زینب رستم زاده - دانشجوی دکتری گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

بررسی ها نشان داده است که عملکرد مزارع زعفران در ایران طی سال های ۹۶-۱۳۵۰ حدود ۴۴ درصد کاهش یافته که یکی از دلایل آن گرایش به سیستم های کشت ناپایدار است. از این رو مطالعه حاضر با هدف شناسایی فعالیت های پایدار و ناپایدار زراعی در مزارع زعفران شهرستان گناباد، بهبود مدیریت زراعی و همچنین ارائه خط مشی برای مطالعات آتی در زمینه سنجش پایداری کشت این محصول انجام شد. برای دستیابی به این اهداف، پرسشنامه ای طراحی و در میان ۱۰۱ زعفران کار با تجربه توزیع و پس از شناسایی فعالیت های مهم زراعی، به بررسی اثر فعالیت های مذکور بر پایداری تولید در مزارع این گیاه پرداخته شد. در ادامه با توجه به ضرورت اجتناب از فعالیت های ناپایدار زراعی، بر اساس نظر کارشناسان (روش دلفی) و با استفاده از ماتریس مقایسات زوجی به تعیین ضریب اهمیت هر یک از این فعالیت ها پرداخته شد. بر اساس نتایج، پنج فعالیت زراعی شامل استفاده از کود دامی، ایجاد تنوع زراعی از طریق سیستم های کشت مخلوط و چند محصولی، استفاده از کودها و محلول های ریزمغذی، کاربرد روش های شخم حداقل و استفاده از نهاده های آلی به عنوان فعالیت های پایدار زراعی در کشت زعفران شناخته شدند. هفت فعالیت شامل استفاده بی رویه از کودهای شیمیایی، کشت پرتراکم، استفاده از علف کش ها و کنه کش های شیمیایی، آبیاری غرقابی، چرای دام در مزارع، استفاده از فضولات انسانی و سوزاندن بقایای گیاهی نیز به عنوان فعالیت های ناپایدار شناسایی شدند. همچنین از دیدگاه کارشناسان، استفاده از کودهای شیمیایی و کشت متراکم زعفران به عنوان ناپایدارترین فعالیت های زراعی شناخته می شوند. بنابراین اتخاذ سیاست های مناسب به منظور بهبود نگرش زعفران کاران نسبت به کشاورزی پایدار، افزایش آگاهی آن ها از آثار منفی و بلندمدت گرایش به سیستم های ناپایدار و به خصوص جلوگیری از استفاده بی رویه از کودهای شیمیایی و کشت متراکم ضروری است تا بتوان از این طریق زمینه پایداری کشت این گیاه ارزشمند را فراهم آورد.

کلمات کلیدی:

اولویت بندی، پایداری اکولوژیکی، فعالیت های ناپایدار زراعی، کاهش عملکرد، ماتریس مقایسات زوجی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1203655>

